

CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILI MESLEKTAŞLARIMIZIN İŞSİZLİK SORUNLARININ AŞILDIĞI BİR DÖNEM OLSUN

Hüseyin Önder

EMO 45. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

huseyin.onder@emo.org.tr

1956 Milas doğumluyum. Babam mal müdürlüğünde memur, annem ev kadınıydı ve bir kızkardeşim var. İlkokulu Milas'ta, ortaokul ve liseyi İzmir Buca Lisesinde parasız yatılı olarak okudum. 1972 yılında KTÜ Elektrik Mühendisliği Bölümü'ne girdim ve 1979 yılında Elektronik ve Haberleşme Mühendisi olarak mezun oldum. Cumhuriyetin önemli bir kazanımı olan eğitimde fırsat eşitliğinden fiilen yararlanan bir kişi olarak bu fırsat eşitliğinin Cumhuriyetin 100. yılında olmadığını içim acıyarak söylemek zorundayım.

Yeri gelmişken diploma unvanım ile ilgili 1-2 şey söylemek istiyorum. Diplomamda "Elektrik Elektronik ve Haberleşme Kolu Öğrenimini başarı ile tamamlayan Hüseyin Önder'e Elektrik Mühendisliği diploması verilmiştir" yazıyor. 12 Eylül faşist cuntası ürünü ve onun aparatı YÖK kararları gereği diplomalara sadece elektrik-elektronik mühendisi unvanı yazılmaya başlamış ama birçok üniversite farklı farklı uygulamalarda bulunsa da mezunların ağırlıklı diplomaları elektrik-elektronik mühendisi olarak verilmektedir. Bu unvan mezuniyetten sonraki meslek hayatında sorun olmakta ve hiçbir ilgi ve sorumluluğu olmayan Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) bu garabete çözüm bulmaya çalışmaktadır. Son dönemlerdeki yöneticiliğim bu sorunları çözmekle geçti. Doğru olan bence okulumun 1982 YÖK öncesi yaptığı gibi diplomalara bu biçimde unvan yazılması. Hacettepe Üniversitesi uzun yıllar böyle devam etti ama baskılar sonucu o da hangi ağırlıkta

ders alınıp alınmadığına bakılmadan diplomalara Elektrik-Elektronik Mühendisi yazmaya mecbur kaldı. EMO meslektaşlarının haklarını korumak adına mezunların transkriptlerine bakarak "şu işi yapabilirsin" tarzı bir uygulamaya girmek zorunda kalmıştır. EMO'nun bu konunun muhatabı olmamasına rağmen üyelerinin açtığı davalarla uğraşması da başka bir sorun.

1970'li yıllar... Toplumsal muhalefetin yükseldiği, Oda'larda ve TMMOB'de devrimci demokrat yapıların yönetimlerde bulunduğu dönemde 1979 yılında EMO'ya zorunlu ama aynı zamanda gönüllü bir Oda üyeliği idi bizimkisi... 6235 sayılı TMMOB Yasası uyarınca Kamu dahil olmak üzere Oda üyeliği zorunlu idi. Yeni mezun mühendislerin henüz iş bulma sorununun olmadığı dönemlerdi. Kamuya torpil vb. arayışlara gerek olmaksızın sıradan bir başvuru ile 1980 yılında TCDD Genel Müdürlüğü'nde işe başladım.



O zamanki isimleriyle Eskişehir Lokomotif ve Motor Sanayi (ELMS), Adapazarı Vagon Sanayi Müessesesi (ADVAS), Sivas Demiryolu Makinaları Müessesesi (SİDEMAS), gibi bağlı ortaklıklarıyla Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi (TCDD) Cumhuriyet'in 1. yüzyılının en köklü kuruluşlarından biridir. Meslek hayatımı böyle bir kurumda sürdürdüğüm için kendimi şanslı ve gururlu hissediyorum. TCDD nereden nereye geldi çok ayrı bir yazı konusu olmalı.

Bugün ise, üniversitelerin ve sayıları hızla artan vakıf üniversitelerinin ihtiyacın çok üzerinde öğrenci kontenjanı ile mezun vermeleri, eşitsiz eğitim kalitesi ve elektrik, elektronik, biyomedikal mühendisliği alanındaki çeşitlilikle birlikte oluşan mesleki uzmanlıklarla ilgili Oda'ların elinden alınan yetkiler ve fakat YÖK'ün de çözmekte yetersiz kaldığı mesleki sorunlar ve hızla artan işsiz mühendisler sorunu ile karşı karşıyayız.

Darbe, Sindirme ve Eylemsizlik Dönemi

12 Eylül 1980 darbesiyle birlikte toplumsal muhalefetin sindirildiği 10 yıl sürecek neredeyse tam bir eylemsizlik dönemi... Sonrasında ve günümüze kadar süren siyasal iktidarların meslek odalarını etkisiz ve yetkisiz kılma, iktidar yanlısı yandaş Oda yaratma çabalarına rağmen anayasal haklarının son kırıntıları ile mühendislik özlük hakları mücadelesi ile toplumsal muhalefet saflarındaki demokrasi mücadelesini yürütmeye çalışan TMMOB ve bağlı Odalarının yönetim kadrolarını ve Oda emekçilerini selamlıyorum...

EMO Ankara Şubesi'nin bir üyesi olarak uzun yıllar TCDD işyeri temsilcisi olarak görev aldım. 1990'lı yılların sonunda EMO Ankara Şube Yönetim Kurulu yedek üyeliği ve Yönetim Kurulu üyeliği, ardından aralıklarla 2 dönem Oda Yönetim Kurulu Sayman Üyeliği, 3 dönem Yazman Üyeliği ve son olarak da bir yıl süreyle Oda Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerinde bulundum. 45. Dönem'de Yönetim Kurulu Yazman üyesi iken dönem ortasında Yönetim Kurulu Başkanlığımı istifa sonucunda Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirildim. 1 yıl süreyle bu görevi üstlendim. Oda başkanları ve Oda Yönetim Kurulu üyeleri aldıkları ya da almadıkları kararlarla değerlendirilirler. Oda Genel Kurulu'na karşı sorumludurlar. 46. Olağan Genel Kurulu ile birlikte aktif Oda yöneticiliğim son buldu. Görev üstlendiğim 15 yıl boyunca Oda'ya katkım olduysa ne mutlu bana. Ancak Oda'nın benim ufkumu açtığına hiç şüphem yok. Çok değerli Oda büyüklerimden hep destek gördüm. Çok dostum oldu. Oda arkadaşlığının keyfini yaşadım. Birlikte görev yaptığımız il,



ilçe temsilcilerinden, şube yöneticilerine kadar herkese çok teşekkür ederim.

EMO üyeliği yanında TCCD'de örgütlü memur sendikası Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası (BTS) üyesiyim.

Üyesi olmaktan gurur duyduğum BTS, demiryolları, hava meydanları, limanlar, Denizcilik Müsteşarlığı ve Ulaştırma Bakanlığı'nda çalışan kamu emekçilerinin örgütlü bulunduğu sendikadır.

BTS bir yandan üyelerinin haklarını savunma mücadelesi verirken diğer yandan da bağlı bulunduğu Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) ile birlikte grevli toplu sözleşmeli demokratik sendikal hakları kazanma mücadelesi yürütmektedir.

25 Ağustos 1994'de hava meydanlarında örgütlü bulunan kamu çalışanları sendikası TÜMHAVA-SEN ve DEMİRYOL-SEN birleştiler ve BTS'yi oluşturdu. BTS o tarihten bu yana, işçi sınıfının çıkarlarının ortaklığı anlayışıyla ulaşım iş kolunda daha güçlü bir sendika inşa etme, grev ve toplu sözleşme hakkını elde etme mücadelesini sürdürmektedir.

10 Ekim Katliamı...

Barış talep etmek üzere 10 Ekim 2015 tarihinde saat 10.04'de Ankara Gar önünde toplanan emek ve demokrasi güçlerine yönelik olarak, İslamcı-cihatçı terör örgütü üyesi 2 İŞİD üyesi tarafından gerçekleştirilen katliamda 104 canımızı kaybettik. Üyesi olduğum BTS'nin 14 üyesi hayatını kaybetti ve onlarca üyemiz yaralandı. BTS örgütlülüğü bu katliamda kaybettiği canlar yanında, hayatını kaybeden yönetici kadrolarından dolayı da ağır darbe aldı. 8 senedir süren dava hala bir sonuca bağlanmadı.

Öte yandan Oda'nın olmazsa olmazı mutfağıdır aslonan. Oda'nın profesyonel emekçileri, şube müdürleri, örgütlenme sekreterleri, teknik görevliler ve Oda komisyonlarında görev alan Oda üyeleri bu mutfağın asıl aktörleridir. Onları da emeklerinden ötürü alkışlamak isterim. Oda'nın üye ile temasını sağlayan, özellikle yeni



mezun üyelerin mesleğe ve çalışma hayatına başlarken ki eksikliklerinin giderilmesini amaçlayan MİSEM'in kurulmasına öncülük eden, EMO'nun akademik dünya ile ilişkisinin güçlenmesini sağlayan, prestij kazandıran EMO Bilimsel Dergi'nin çıkarılmasına öncülük eden, bilimsel çalışmaları desteklemek için genç araştırma görevlileri ile öğretim üyelerini buluşturan "Akademik Kampların" hayata geçmesini sağlayan gerçek bir Oda gönüllüsü Orhan Örucü'ye, Bilimsel Dergi'de emeği geçen hocalarımıza ve MİSEM eğitimlerine teşekkürü bir borç bilirim.

TMMOB ve bağlı Odalarında yöneticilik gönüllülük esasına dayanır ve özveri ister. Oda yönetimlerinde bulunduğumuz her dönemin kendine özgü, ülke koşullarına bağlı sorunları ve zorlukları olmuştur.

Hüseyin Yeşil'le başlayan, dönemin yarısında Yönetim Kurulu Başkanlığına devraldığım 45. Dönem gerçekten zor bir dönemdi. 45. Olağan Genel Kurul kararlarının uygulanması doğrultusunda başta akreditasyon süreçleri olmak üzere atılan adımlar Oda içinde bitmeyen tartışmalara ve yarılmalara yol açmış ve olağanüstü genel kurul toplanması talepleri, bu taleplerin OYK tarafından reddedilmesi üzerine bazı delegelerce OYK hakkında dava açılması vb sancılı bir dönem olarak Oda tarihine geçtiğini belirtmeliyim.

Yönetimde olduğumuz 45. Dönem dahil 46 ve 47. dönemler Oda'nın içe dönük tartışmalarının olumsuz sonuçlarını hep birlikte yaşadık. 46. ve 47. olağan genel kurullarında bu süreçler yeterince tartışıldı ve Oda'nın tarihsel sürecinde ayrıca mutlaka değerlendirilecektir.

48. Dönem Yönetim Kurulu'nu deprem ve ağır ekonomik sorunlara rağmen iç tartışmalara boğulmadan görev ve sorumluluklarını özveriyle yerine getirdikleri için kutlarım.

"İktidarın odalara yaklaşımı olumlu olmayacak"

Cumhuriyet'in 2. yüzyılına ilişkin mevcut siyasal anlayışın meslek odalarına yaklaşımında olumlu bir gelişme olmayacağı anlaşılıyor. O nedenle meslek odaları bir yandan bağımsızlıklarını korumaya çalışıp üyesi ile organik bağını daha da geliştirmek zorundadır.

Şu tespit ve önerilerle sözlerimi tamamlamak isterim.

TMMOB örgütsel bütünlüğünün korunması, toplumsal muhalefet dinamikleri ile dayanışmanın artırılması mutlak bir zorunluluktur.

Geçmişten bugüne var olan ve devam eden 20 yıllık AKP iktidarının yarattığı mesleğin ve meslektaşların sorunlarının çözümü Oda'nın güçlü bir üye örgüt-

lenme yapısına sahip olmasını gerektirir.

Meslektaşlarımızın yarıya yakınının Oda Üyesi olmadığı düşünüldüğünde bu sorunun cezai tedbirler dışında Üye / Oda ilişkilerinin geliştirilmesi, meslek alanı çeşitliliği de dikkate alınarak MİSEM yapısının daha da güçlendirilerek, eğitim ve eğitimci kalitesi yükseltilerek online ya da yüz yüze eğitimlerin Şube ya da Temsilcilik bürolarında daha da yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Oda tüzel kişiliği esastır. Şube/Oda ilişkileri bu esas dahilinde güçlendirilmeli, Oda Ana Yönetmeliğine uygun Şubeleşme adımlarındaki sıkıntılar giderilmeli, Temsilcilik yapıları güçlendirilmelidir.

Oda'nın mali yapısını güçlendirecek tedbirler alınmalı, SMM üye faaliyetleri üzerinden elde edilen gelirlere dayalı bir Oda bütçesi olmaktan çıkarılmalıdır.

Oda'nın en üst organı olan Oda Genel Kurulunun sadece seçme ve seçilmeye dönük bir organ olmayıp, çalışma dönemine yol gösterecek kararların alındığı, anlamsız önerge savaşlarına dönüştürülmediği bir işlevde gerçekleşmesi en büyük dileğimizdir.

Son söz olarak;

Meslek mensuplarının yarıdan fazlasının üye olmadığı bir Meslek Odası, üyesinin çıkarlarını da koruyamaz, mesleğin gelişmesi için yeterli katkıyı da sağlayamaz. Toplumsal muhalefetin önemli dinamiği olmaktan uzaklaşır.

"Umudu yeniden var etmeliyiz"

Kuşkusuz anti demokratik uygulamalar, hukuk ve adalet sisteminin işlemediği bir dönemin yarattığı olumsuz koşullarla mücadeleyi göz ardı etmeden ama umudu yeniden var etmenin yolu mücadeleden geçecektir.

Cumhuriyetin 2 yüzyılının, yeraltı ve yerüstü kaynaklarının toplum çıkarları gözetilerek bir avuç kapitalist çıkar çevrelerinin kâr hırsına heba ettirilmediği; bilimin gerekleri yerine getirilerek, bilimsel eğitimin yapıldığı özerk üniversiteler eliyle verilen mühendislik eğitimi almış mühendis meslektaşlarımızın işsizlik sorunlarının aşıldığı bir dönem olmasını diliyorum.

Nerede ise Cumhuriyet'in dörtte üçüne denk gelen EMO'da üye ve yönetici olarak bulunmak, meslek hayatımı Cumhuriyet'ten yaşlı TCDD'de sürdürmek herkese nasip olmaz, kendimi bu şanslı insanlardan hissediyorum.

Bu vesile ile ülkemizde ve bir parçası olarak EMO'da yürütülen mücadelede yan yana durduğumuz tüm dostlarıma teşekkür ediyorum. Yakından tanıdığım mücadele ve üniversite arkadaşlarım, Necati İpek, Vehbi Yılmaz ve Yakup Aydın'ı da sevgi, saygı ve özlemle anıyorum, kaybettiğimiz diğer dostların yanında...